

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyek számán az a fill.
Hastői szám 3 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovica-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.
Nyilv. számunkat 40 fillér.

A vallási türelmesség.

Mig egyrészt borzadálylial kell olvasnunk azokat a híreket, amelyek a a kutyalelkű románság lelketlenségéről számolnak be, hogy egy vallásfelekezet egész csoportját az éhínségnek szolgáttatják ki és emberi segély helyett koldusbotot szorítanak ezek kezébe, — míg saját otthonunkban is folyton harcot kell vívni a bigotizmus ellen: jól esik tudnunk azt, hogy az emberszeretet olyan apostola, mint Szmrecsányi Pál szépe. i püspök testvérként fogadja a nála tisztelő zsidó hitfelekezetet — de nemcsak hogy ezt teszi, hanem olyan nyilatkozatot tesz, amely örökkényű betökkel ott fog tűndökölni mindazok előtt, kik valaha képesek lennének megfeledezni magukról.

Ezeket a szavakat elröppen nem hagyhatjuk mi sem. Ide igtatjuk azokat vigasztalásul azoknak, akiket megvigasztalni akart, és intő példál azoknak az izgága egyéneknek, kik nem törődnek azzal, ha Magyarországon elhintik a gyűlölség magvát.

A nemeslelkű főpap a bérmautjában nála tisztelő zsidó küldöttséghez a következő szavakat intézte:

„Mélyen érzett hálával fogadom igen tisztelt szónokuk meleg üdvözlését. Pásztorlevelemre való utalása kellemesen érint, de ezért engemet nem illet hála. Csak kötelességem volt az, amit tettem, midőn az egyházmegyémbeli paptársaimat, valamint a hívőket nyugalomra intettem és midőn megakadályoztam, hogy a néptömegek tévedése nagyobb mérveket öltönn. Nagyon örülök az urak megjelenésének és üdvözlőket hazafias és vallásos érzelmekkel viszonzom. Hisz önök is olyan vallásból nyerik lelkesedésüket, amely a mi hitünknek is alapját képezi. Egy forrásból merítünk és egy cél felé törekszünk és ez Istenhez

való vágyódásunk, Istennek dicsőítése közös törekvésünk marad és ez legelőször és főképpen a tiszta és kölcsönös szeretetben és becsülésben nyilatkozik. És ha ezen tekintetben még mindig észlelhetők bizonyos előítéletek, akkor önöknek tovább kell törekedniök arra, hogy vallásukhoz ragaszkodva a magyar nemzeti állam ügyét minden erejükkel előmozdítsák. Ezen szellemben neveljék gyermekeiket és a békés egyetértés ezáltal javulni fog, amit én szívemből óhajtok és remélek. Még egyszer köszönöm, tisztelt polgártársaim, szives megjelenésüket.

Ezek a szavak hatás és eredmény nélkül el nem reppenhetek. Erős lecke azoknak a hecczkáplánoknak, akiknek típusa még nem veszett ki egészen.

Kell, hogy hatást gyakoroljanak azok a szavak épen mostanában, amikor a magyar szellem erősen tudatára ébredhetett annak, hogy mindaz ami Németországból fajgyűlölet tekintetében hozzánk átlántálva lett nemcsak emberellenes — de a nemzeti erő meggyengítésére is irányul. Ebben a ténykedésben nőt nagyra a legnagyobb magyarfaló, a világ legnagyobb svihákja Lueger — aki sajnos — már nálunk is iskolát teremtett.

Majmolóinak legnagyobb része már kfabrándult lelket en teoriájából, csak-hogy az utolsó magyar Lueger még nem pusztult el. Ezeknek az utolsó tévelygőknek szóljon az a fenti idézet, amely egy magasan gondolkodó magyar főpap ajkairól szállott fel. A nemzeti államhoz való föltétlen ragaszkodás, amelyet a magyar zsidóság mindig kimutatott, jó és rossz napokban egyaránt megvédi ezt a vallásfelekezetet mindig a gaz izgatók ellen. A nemes gondolkodásu főpap iránt csak hálával közeledhetik mindenki, aki a magyar haza fia közötti egyetértést megbecsülni tudja. Okuljanak szavai-

ból azok, akik arra rászorulnak és nyerjen buzdítást e szavakból az a vallásfelekezet, amely annyi jogtalan és igazságtalan támadásnak és mindenféle ripók vádnak eddigéig legalább kitéve volt!

Még egyszer a polgári fiúiskola.

„Elégtelen“-gyár.

Ha már létezik „doktor-gyár“, ha van „kittünő-gyár“, miért ne lehetne „elégtelen-gyár“ is?

Olyan nevezetes elégtelen gyára az ország egy községének sincs mint a mi polgári fiú iskolánk. Ez a mi gyárunk dolgozik a legnagyobb mértékben illusztrálásul ennek röviden közöljük nevezett intézet értesítője alapján a következő adatokat:

I. a) osztályban létszám	58,
ebből bukott	27=46.5%
I. b) osztályban létszám	57,
ebből bukott	23=40.3%
II. osztályban létszám	48,
ebből bukott	25=52%
III. osztályban létszám	48,
ebből bukott	22=45.8%
IV. osztályban létszám	31,
ebből bukott	11=35.3%

Ezek a számok szomorú valóságot tárnak elénk: azt, t. i. hogy a mi polgári iskolánk teljesen nivón alul, sőt minden kritikán alul áll.

Eme szerencsétlen intézetünknek, — melyre egyébként égető szükségünk van, — a története igen jellemző. Ugyanis a népoktatási törvény akként intézkedik, hogy mindazon községek, melyek 10 ezernél több lelket számlálnak tartoznak polgári iskolát állítani és fenntartani.

A felsőbbség a törvény rendelkezéséhez képest éveken át eredménytelenül sürgette a polgári iskola felállítását.

Végre 1892-ben a szakminiszterium kereken kimondotta az ultimatumot: hogyha a város 1893. szeptember 1-én a polgári fiúiskola I. osztályát meg nem nyitja, akkor a város terhére a kormány fogja a polgári fiúiskolát felállítani.

Igy történt, hogy a polg. fiú-iskola felsőbb parancsszóra muszájból megszületett.

A kezdet nehézségeivel az intézet élére állított helyettes igazgató Abrasics Antal fér-

Tessék csak kérem megpróbálni a

MAROKKÓ SZIVARKAHÜVELYT.

Egyedül kapható HEUMANN MÖR könyv- és papírkereskedésében Szabadkán.

Ez a legjobb és legolcsóbb!

Lapunk mai száma 6 oldal.

fiassan küzdött és sikerült is az intézetet kapacitással, fáradságos utánjárással valahogy felszerelnie.

Az intézet nagy küzdelmek után 4 osztályúvá fejlesztették ki, de azóta stagnál.

Ki lelt mondvá az is, hogyha a polgári fiúiskola 4 osztálya felállítatik: akkor vagy tovább fog 6 osztályúvá fejleszteni, vagy pedig középkereskedelmi iskolával kiegészíteni. Immár 8 éve áll fenn az intézet, de sem az egyik, sem másik nem történt.

Hogy most nem történik semmi az intézet érdekében, az még mérhető, mert az országos közoktatási tanács ez idő szerint behatóan foglalkozik a polgári iskolák reformjával; de az határozott megállapítás, hogy a 4. osztály megnyitása után, miért nem történt semmi intézkedés.

Ezek előrebocsajtása után rátérünk a dolgot vejejére, s kerekén megmondjuk, mi az oka a temén ellen bukásának, illetve a silány eredménynek.

Az első ok az intézet vezetésében, a következő az órádjások alkalmazásának rendszerében és az utolsó a tanári karnak a legszélső határáig vitt túlszigorúságában rejlik.

A legfőbb baj, hogy nincsen végleges igazgatója az intézetnek. Abrásics Antal csak ideiglenes vezetője a polg. fiúiskolának. Az igazgató kitűnően képzett tanerő, teljesen rátermett a vezetésre; de kezei kötve vannak. Ő ég és föld között lebegve, mint ideiglenes igazgató, különösen a tantestülettel szemben nem bír kellő energiát kifejezni. Neki az órádjások is szörnyen kell bántania. Igen, mert az órádjók iskolászói tagok s ha az igazgató ellenük fel merne lépni: leteszik az igazgatóságról, amin már egy ízben meg is tették. Ez az oka, hogy az igazgató — mint mondani szokás — lapu'ni kénytelen. El kell neki térnie, hogy órádjók selejtes képzettségű, a fegyelmet fenntartani nem tudó elemi tanítók alkalmazásának. Az ilyen áldatlan állapotnak az intézet issza meg a levér.

A második ok, hogy nálunk nem szükségéből alkalmaznak órádjókat, hanem ez rendszert képez. Egyes kontárok mellékjövendők szaporítására használják a polgári iskolát. Van ott órádjó, ki gyenge testi szervezete mellett három rendbeli intézetnél tanít s a polgári iskolába csak pihenni jár. Ugyanez egy tisztességes levelet sem tud fogalmazni, sőt a szókirással sincs tisztában, de azért az igazgató kénytelen keresztül nézni, hogy ez legyen a magyar nyelv tanára.

A tantestületben akárhány van, aki képes volna órádjói tisztének becsületesen megfelelni, de nálunk most már évek óta járja, hogy a jobb tanerők minden térről következőzelen s rendszeresen leszorítottatnak. No de hagyjuk ezt, mert nem ezélünk személyeskedni hanem javítani.

Rátérünk a harmadik okra.

Az óriási bukások oka maga a tanári kar, illetve annak a túlszigorúsága. Az nem áll, hogy a polgári iskola a gimnázium levezető csatornája. Igaz, hogy van, mint minden intézetnél selejtes elem; de van ott jötehetségű szegénysorsú tanuló is, még pedig tulnyomó számban. Az a baj, hogy a tanárok agglegények, akik nem tudják, minő áldozatokba kerül a családoknak gyermekeik nevelése, taníttatása. Ehhez nincs egyik-másik tanárnak semmi érteke, mert a tanuló csak lelkelen gyürmának tekintti, akit sokszor cseszélyből és más melléktekinetek miatt is megbuktat.

A türethetetlen állapotok szanálásának a ki-

vezető útja az, hogy mindenek előtt végele-
sítsük az igazgatót s az órádjók alkalmazásá-
nál a döntő szerepet az igazgatónak enged-
jük át. Végül a tanári karról több humani-
tást, nagyobb körültekintést és lelkismeretes-
séget követelünk.

Indiferens.

Különlélek.

— **Törvényszéki bírának szabadságon.** A szabadkai kir. törvényszék elnöke a bírák szabadság idejét a következőképp osztotta be: *Crainicean Mihály* június 29-től auguszt. 9-ig, *Olsavszky Jenő* július 23-tól szeptember 2-ig, *Maridn Miklós* auguszt. 20-tól szept. 30-ig, *Bogdromy János* augusztus 21-től október 1-ig, *Máhr Antal* július 2-től augusztus 12-ig, *Piry Sándor* július 2-től augusztus 12-ig, *Szerdahelyi Sándor* július 9-től auguszt. 19-ig, *Oldh Ferencz* július 2-től augusztus 12-ig, *Dr. Raskó István* auguszt. 2-től szept. 12-ig, *Dr. Kovács Gyula* július 13-tól auguszt. 21-ig, *Dr. Solti Károly* auguszt. 16-tól szept. 26-ig, *Emánuel Győző* június 16-tól auguszt. 16-ig, *Dr. Koller Kálmán* szeptember 1-től 5-ig és október végén egy hét, *Stralicsky Antal* július 23-tól szeptember 2-ig, *Dr. Salánky József* július 9-től augusztus 17-ig, *Olehdvay Dező* augusztus 1-től szeptember 11-ig.

— **A szabadkai tanítónőképző növendékei** jól esik beszámolnunk arról a szép eredményről, amelyet tanítónőképzésünk volt növendékei a budapesti polgári tanárképzőintézetben elérték. Nemesak az idén tünnek ki a szabadkai növendékek, de ugyszólván minden évben a jelesebbek között vannak szabadkaiak. Berényi Irén, Hoffmann Mártha, Maczkovics Mária, Méray Irén, Csápek Nelli, Triff Adél és Stëmmer Melánia a szabadkai nőképző volt növendékei egyfő-egyig jeles (a legjobb) eredménnyel fejezték be a budapesti polgári tanárképző intézetben a 3 évi tantolyamot. Képezésükben az oktatás rendszere és a szigorúságáról ismert fegyelem ugy látszik mindinkább jobb eredményekre vezet. Ez annál örvedetesebb, mert közoktatásunk másik terein bizony sok kívánni való van még hátra.

— **A szegedi honvédzenekar Szabadkán.** A szabadkai 6-ik honvéddalozegredhez tartozó szegedi honvédzenekar három napra átrándul hozzánk és 16-án, hétfőn a Mária-Terézia-parkban d. u. 6—7-ig, szerdán 18-án d. u. 5—6-ig Palicson hangversenyt rendez. Mindhárom napon este a Bárány szálloda éttermében lesz hangverseny.

— **A szabadkai színház kérdés.** A városi tanács kiküldte Sziebenburger Károly színházi bizottsági elnököt és dr. Bölcs József h. főjegyzőt Mezőhegyesre, hogy tekintsék meg Pesti Ihsz Lajos szingargató ott működő társulatának ujjonnan szerződött tagjait és művészi tehetségükről legyenek jelentést a tanácshoz. A kiküldöttek ma délután Mezőhegyesre utaztak.

— **Az egyetemi hallgatók »Szabadkai Körének«** f. hó 21-én esti fél 9 órakor Palics-on tartandó hangversenye és táncmulatsága különösen fényesnek ígérkezik. A hangversenyre a legkiválóbb írók, művészek és művésznők ígérték meg közreműködésüket, mi az erkölcsi sikert előre is biztosítaná, ha a szépen fogyó jegyek az anyagi siker mellett nem is kezeskednének. A jegyek ára, tekintve a kiváló művelzetet, melyet a hangverseny ígér, a

mely u an még táncz is következék, igen olcsó: személyjegye ára 2 korona, családjegye (3 személyre) 5 korona. A tiszta jövedelem jótékony célra fordítatik s ezért a kör felelőtléseket is köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz. Jegyek kaphatók: Sugár Béla, Róth Ármán és Neuhausz Bernát üzeleiben, a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál is.

— **Hangverseny Palicson.** A budapesti „Kritikai Lapok“ szerkesztősége f. hó 28-án és 29-én jótékonycélu hangversenyt rendez Palicson. A hangversenyen közreműködnek: Margherita Kirri k. a olasz énekesnő, Balogh Erzi k. a magyar énekesnő, Dayka Balázs, az „Uránia“ baritonistája és Leeb. V. Vilmos a hercegprímási gymnasium zenetanára. A kérvényt ma adták be a tanácshoz.

— **Pályázat a szabadkai főgymnáziumi igazgatói állásra.** A főgymnáziumban úresedésben levő igazgatói állásra pályázatot nyitott a szabadkai városi tanács. A pályázati kérvények f. hó 31-ig adandók be Schmausz Endre főispánhoz.

— **Szabadkai művész sikere Párisban.** A budapesti művészegárda egyik jeles tagja Teles Ede szobrász, ki szabadkai születésű s szülei jelenleg is itt laknak, egész sorozat magyar jellegű szobrot állított ki a párisi világiállításon. A magyar népelet egyes alakjait megörökítő szobrok nagy tetszést arattak és kettrőt közülük a „Czigányasszony“t és „A falu legényé“t a berlini császári muzeum vásárolta meg.

— **Furcsa támadás.** A Budapesten megjelenő »Molnár Lapjában« a lap vezércikké helyén jelent meg a tulajdonképeni nyíltérvit rovat, amelyben Szirek Károly erősen neki támad egy H. Zs. nevű kereskedőnek tisztességtelen verseny miatt. Honig Zsigmond topolyai kereskedő ellene irányulóknak látva a cikket és ezután is tiltakozva a rosszakaratu cikket minden egyes betűje ellen — felkért bennünket, hogy e helyről jelentsük ki az ő nevében, hogy a támadó cikkben foglaltak miatt a törvényszékhez fordul majd elégtelért és meg van győződve, hogy nyilvános rágalmasz miatt fogja szejtani a cikket íróját.

— **A szabadkai sport-egylet belgrádi kirándulása.** Belgrádban f. hó 22-én nemzetközi versenyek lesznek, amelyre a sport-egyletet is meghívák. Szabadkáról mintegy 50 tag és vendég vesz részt a kiránduláson. Az indulás 21-én reggel 5 órakor lesz az újvidéki vonattal, utiköltsége oda és vissza 6 korona 40 fillér, lakás díjlat a Páris-szállodában.

— **Uj törvényszéki orvos.** Az igazságügy-miniszter dr. Duchon János zombori gyakorló orvost az ottani törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendeltetésével bízza meg.

— **Sikkasztó főkönyvelő.** Érdekes főlárnyalás lesz f. hó 19-ikén a szabadkai kir. törvényszék előtt. A vádlott Netter Lipót, a szabadkai géptéglá és ezementáru gyár részv. társaság volt főkönyvelője, aki 1896. évben h. kereskedelmi igazgatója, később főkönyvelője volt a társaságnak. Rea volt bizva ugy az áru mint a pénzkezelés. 1897. évben uj igazgató jött a társasághoz, aki csakhamar Netter könyvelésében alapos hiálakát vélt fölfedezni és e miatt megindította ellene a bünvádi eljárást. A panasz nagyobb hiánylatra utal. Netter legujabbban tagadja azt, hogy ő bármilyen összeget elikkasztott volna. Nettert Nagy-Kikindán fogták el május végén és azóta itt vizsgálati fogságban van. A tárgyalás nagy

munkát fog adni a bíróságnak és könyvszak-
értőknek is. A tanúk egész serege lesz kihal-
gatva sőt a védelem legutóbb újabb tanukat
is jelentett be.

— **Adakozások.** A szabadkai ág. ev. nő-
egyesület új templomának berendezésére újab-
ban adakoztak: Czéner Andorné és Töke
Agostonné ivén: Takarékpénztár és Zilogház
4 kor. Szabadkai ipártestület 10 korona
Töke Agostonné ivén: Jániga Jánosné 2 kor.
Lábas Gyuláné 2 kor. Szkenderovits Nina
2 kor. Szkenderovits Simonné 1 kor. Dr.
Wilhelm Adolf 2 kor. Birkáss Adrienne 2
kor. Dr. Schreiber Mór 1 kor. ngys. Puko-
vits József, 2 kor. Mannheim Márk 1 kor.
Sxta kapitány 5 kor. Szabadka szab. kir.
város 20 kor. Mamuzits Lázárné 5 kor.
Sztebenburger Károly 2 kor. Gvozdanits
Alexandru 2 kor. Weithofer főhadnagy 1 kor.
Haraus kapitány 1 kor. Kastner főhadnagy
1 kor. Dr. Ploc 1 kor. Keiter főhadnagy 1
kor. Gáffy György 1 kor. Herczl Józsefné 1
kor. Weber Frigyes 2 kor. Czéhner Andorné
ivén: Marián Miklós 4 kor. Polgár József
2 kor. Dekler Gyula 4 kor. Olschavszky
Jenő 1 kor. Dr. Fischer Jákó 4 kor. Kramer
Károly 4 kor. Az adakozóknak ez uton fejezi
ki hálás köszönetét az ev. nőegylet.

— **Öngyilkosság munkahány miatt.** Nagy
János bakos ó-becsei napszamos a feletti ke-
servében, hogy nem kapott aratási munkát
szerdán este bepáinkázott és haza menve
kertjébe ment s ott a kőrtéfára felakasztotta
magát. Családjá azt hitte, hogy künn alszik
a felszer alatt s csak hajnalban munkára
indulás előtt vették észre tettét.

— **Megszökött csempész.** Tegnapelőtt Zom-
borban a déli órákban egy különös csoport
haladt a vármegyeház felé. Elöl ment egy
kopott ruhája zülött alak, nagy csomaggal
a kezében. Lassan bandukolt előre és réve-
dező tekintettel nézte végig a járó-kelőket.
Mögötte egy pénzügyőri balkezében aktacso-
móval. A zülött alak egy elfogott dohánycse-
mpész volt és a pénzügyőri a fogházba kísérte.
A mikor ment vármegyeház előtti köröndre
ért, a csempész egy szempillantás alatt hirtelen
visszafordult és a rökös öklével hatalmas
csapást mért az őt kísérő pénzügyőri arcába
ugy, hogy azt menten elborította a vér és a
földre rogyott. Ez alkalommal felhasználta a
csempész és a vármegyeházi parkon át
elfutott és nyomtalanul elünt. A megszökött
csempész ellen körözvény adatott ki.

— **Csaló koldus.** Piatek Márton helybeli
csavargót a rendőrség ma előállította, mert
engedély nélkül koldult. Vojnics kapitány a
kihallgatáskor észrevette, hogy Piatek nyomor-
rutnak tette magát, mert balkarját mellé-
nyébe dugta el. Mikor megkérdezte, hogy
miért teszi ezt, azt válaszolta, hogy így in-
kább megszánják az embert. A kapitány a
csaló koldust 15 napi elzárásra ítélte.

— **Szerencsétlenség.** Ó-Becséről írja tudó-
sítónk: Moldovai János szegedi illetőségű mun-
kásnak tegnap a szecskaavágó gép elkapta a
jobb kezét és az a csuklóig összemorzsolta,
ugy, hogy el kellett az orvosoknak vágni a
kézfőt. A szerencsétlenség Horváth Lukács
tanyáján történt. A sérültet a kórházba szál-
lították. Neje és 2 gyermeke siratja.

— **Kés és revolver.** Szilbásról írja levele-
zőnk: Tiniits János meglette a korcsmából
hazatérő Popovits Vazul és azt késsel orvul
megszúrta. A megtámadott és megsebzett
ember elrántotta a revolverét és rá lőtt a
menekülő Tiniits Jánosra. Hatszor sültette ki

revolverét Popovits Vazul, de a lövések
egyike sem talált.

— **Halálozás.** Schönfelder Győgy szabó
ma délelőtt meghalt. A »Báró Hirsch Mór«
jótékonyági egyesület gyászlapot adott ki és
felkéri a tagokat, hogy a temetésen minél
számosabban jelenjenek meg.

— **Öngyilkos honvéd.** Megirtuk néhány nap
előtt, hogy Beleznicz János közhonvéd a lak-
tanya lövöldéjében öngyilkosságot követelt el.
A szerencsétlen katona múlt vasárnap óta a
Mária-Valéria kórházban feküdt, de az or-
vosi tudomány nem segíthetett rajta, mert
tegnap reggel 9 kor meghalt. Temetése ma
délután 5 órakor volt bajtársainak részvéte
mellett.

— **Érdekes lelet.** Néhány nap előtt Tari
Andras bács-madarasi földesgazda szőlőjében
forgatás közben, igen érdekes honfoglalási
leletre bukkant. Magyar vitéz csontváza volt
ez, mellette harci paripája. A sírban jó ál-
lapotban fennmaradt egyenes kardot gyűrűt
és apróbb vasdarabokat lelték. A gyűrű igen
érdekes, — a kőben finom metszésű ökörfej
látható. A tulajdonos semmi áron nem haj-
landó a gyűrűtől megválni, — tatizmánként
hordja a zsebében. Az érdekes kard a Bács-
Bodrogh vármegyei történelmi társulat muze-
umának küldetett be.

— **Dézsába fült kisleány.** Tegnapelőtt d.
u. nagy szerencsétlenség történt Bajmokon.
Gisinger János a mezőn volt dolgozni, fele-
sége pedig a kertben volt elfoglalva és 1 1/2
éves kisleányát az udvarban hagyta. A kis
leány valahogyan bemászott a kamrába és az
ott levő vzzel telt dézsába esett és megful-
ladt. A gondatlan anya ellen a szabadkai
törvényszéknél a feljelentés megtéttelt.

— **Nagy tűz Garán.** Gara községben nagy
tűz pusztított a múlt héten, melynek három
ház eset áldozatul. A tűz Turi Ádám házánál
gyuladt ki és a nagy szélvész következté-
ben átharapódzott Hirschleger Ádám és
Sierch Márton házára is melyek teljesen le-
égtek a padláson levő gazdasági eszközökkel
együtt. A kár körülbelül 2000 korona. A tűz
gondatlanságból keletkezett.

— **Meglopta a felesége.** Szuvajecics Tiva-
dar sándori lakos panaszt tett a csendőrség-
nél, hogy miadattá távol volt, a felesége össze-
szedte az ágyneműt, fehérneműt, butorzatot s
elünt. Rövid ideig tartó nyomozás után meg-
találták az asszonyt a holmival együtt. Az ass-
zony azt mondja, hogy azért szökött meg,
mert az ura folyton bántalmazza.

— **Meglopott báró.** Báró Puthen Ferencz
kiszállási földbirtokos erdejéből már huzamo-
sabb idő óta lopják az őfát. Sehogy sem
tudták a tettes nyomára jönni, míg végre
néhány nap előtt megtudták, hogy Zsámbó
János jankováczi lakos őfát és faoszlopokat
tartogat a padláson. A csendőrség megindít-
totta a nyomozást és tényleg rá is akadt a
tolvajra. A tettes ellen a b.-almási járásbíró-
sághoz a feljelentés megtéttelt.

— **Sértésvész B.-Almás.** B.-Almás köz-
ségben kiűtött a sértésvész. A megfelelő hi-
vatalos intézkedések megtéttelték a vész meg-
gátlására.

— **Meglopott község.** Sándor községben
ismeretlen tettesek rendszeresen lopják a szé-
nát a községtől. A csendőrségnek sikerült 2
egyént megcsipni akik tagadják ugyan a tet-
tet de a bizonyítékok ellenük vannak.

— **Az idényhez.** Megérkezett a gazdák és
azzal kapcsolatos hivatású marha és lótulaj-
donosok ideje, midőn a legnagyobb a szük-

ségük állataikra. Ezen időben főleg arra
kell törekednünk, hogy állataink egészségesek
munka képesek legyenek és maradjanak is.
Hogy czélunkat elérhessük és a legkisebb
bajokat is eltávolíthassuk ne mulassuk el a
már sok állatorvos és előkelő birtokos által
legjobban ajánlott Hotter-féle állatgyógyké-
szítményeket használni, melynek hatása
gyors, jó és biztos. A Hotter állatgyógyké-
szítmények (Bécs XII/2 Schönbrunner-strasse
182) jegyzékéi ide iktatjuk s mi is ajánljuk,
miután már általános elismert tény, hogy
Hotter-féle Training-Fluid (palackja 1 frt 20
20 kr.) elvitázhatlanul a legjobb edző és erő-
sítőszer lovak és szarvasmarhák részére,
megbecsülhetetlen hatásu benuások és me-
revségeknél. Hotter-féle Agril (csomagja 80
kr. elsőrendű táppor és takarmányállat egész-
ségének és erejének fenntartására; ovószerek
mindenféle vese-, máj-, hólyag és idegbajok
ellen. Hotter-féle Absorbinol (mosdó víz üvegje
3 frt. 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltá-
volítására u. m. dagatoknál, poknál, pa-
bütyöknél, incsómoknál stb. Hotter-féle kolika-
tetemkenőse (2 frt és 1 frt. 20 kr.) a
legrövidebb idő alatt eltünteti miudon csont-
nyujtványt s holmetet. A Hotter-féle kolika-
szer (1 frt. 50 kr.) lovak és marhák koliká-
sánál és puffadságánál kiváló szolgálatot tesz.
Ajánljuk tehát Hotter állatgyógykészítményeit
olvasóinkat állatainak szükséges esetén való
használatára s meggyőződésünk, ki ezen sze-
rekkel egyszer kísérletet tesz, azoknak állandó
vevője leend. Figyelmüket felhívjuk még a
cikk végjegyére — löfej R. H. monogram-
mal — s csakis Hotter-féle készítmények ké-
rendő, bármely néven nevezendő utánzatok
visszautasítandók. Mint értesülünk Hotter
állatgyógykészítményeinek, főraktárát városunk
és környéke részére Milasin Illés itteni gyógy-
szerárában Szabadkán.

— **Sokszor megtörténik, hogy nyaralók és
fürdőbe utazók városi lakásait feltörik és a
tulajdonos hetek múlva haza érkeve legér-
tekebb tárgyainak hiült helyét találja. A ki
tehát nyugodtan akar üdülni csekély díjért
megőrizheti érték tárgyát, mint az K u n e t z
M ó r mai hirdetéséből kitétnik.**

— **Fürdőzés, toilletto, párisi világkiállítás,
válasz drága nőm!** Mely nő nem felelné
gavallér férjének e szeretetreméltó ajánlatára
forró öléssel. Evvel a döntés természetesen
még nincs meg, a választás pedig ugy látszik
nehéz. Elfogadja nagyszagos asszonyom baráti
tanácsomat? Nézze csak, a toilletto ós're
ugyis meg kell rendeni, mert napjainkban
még egy Vénusznek is szüksége van ruhára
a fürdőzés pedig nagyszerűen egyesíthető a
párisi világkiállítás megtekintésével, ha a
világhírű Thos Cook & Son cég utazási
jegyeit veszi, melyek kizárólagosan Fuchs H.
váltóházánál Budapest, IV., Kecskeméti-utca
1. szám, továbbá Kunezt Iz dornál Szabadkán
kaphatók. E jeggyel tetszés szerint bármikor
utazhat II. osztályu gyorsvonattal Párisba és
vissza, 10 napig Párisban előkelő szállodában
fényes ellátásban részesül, szabad bemenet
a kiállítás területére, felmentés borralvaló
adás alól, balesetbiztosítás stb. és joga van
arra, hogy tetszés szerint Svájc és Tirol
bármely pontján három hélig tartózkodjék.
Ezen remek kéjutazás csupán 360 koronába
kerül. Részletes tájékozást a prospectusok
nyújtanak, melyeket Fuchs H. váltóháza bár-
kinek kívánatra szívesen beküld.

Fürdő levél.

Paliás, 1900. július 14.

A barométer higanya kezd fölfelé szállni. Lesz tehát ismét szép, tiszta időnk.

A rettentő meleg napok után beállott hideg szelek megriasztották nemcsak a villalakkókat, de még a fülemléket is.

Piros Józsi muzsikáját alig hallgatta két-három fürdőző, üres volt a moló, üres a zöld park. Rémesen susogtak a kis erdő fái a hideg szélben.

A városi villanyosok pótkucsik nélkül, félig üresen jöttek ki.

A vékony falú villák apró szobácskaiba bujtak a nyaralók esténként és nézték, mint uszik a hold a felhők mögött, mint tör magának utat: egy-egy pillanatra beüzösözve fehér fényével a himbálózó fák zöld koronáit és mint takarja el ismét egy nagy sötét felhő és mint borul mély sötétség az egész tájakra.

Reggelre kiderült az ég, a nap sugarai gyorsan felszártították a nedves homokutakat, kinyitlak a villák zsaluját, tiszta, üde levegő töltötte meg ismét a szobákat és a nyaralók nagy csoportokban indultak a tóhoz fürödni.

Piros Józsi hegedűjének édes szép hangjaiba beleszóltak ismét a park madarainak vig csatogásai, megeléknkült a park, megeléknkült délután a korzó, szép asszonyok, lányok derült kacagásától viszhangzott a tó. Majd pedig oda sereglett a közönség a zene pavilon elé, ahol apró gyermekek táncoltak a Paliási Gusztika javára.

A kis Gusztikát ott találták néhány napos korában egy zöldelő fa tövében, felvették a kis teleuczet és minden esztendő ilyenkor délutáni gyermekbálat rendeznek a kis Gusztika javára, ki nemsokára iskolába kerül, mert már nagy fűcska.

Ott táncolt ő is ma a többi gyerek között a paliási doktor bácsi nagy öröme, mert hát ő nevei a kis Gusztikát, kinek ma se tudják ki volt a — mamája.

Törvénszék.

A lovarnó protektora.

Nincs név, mely sürűbben fordulna elő a lapok törvénszéki rovatában, mint a L. V-

rág Bélaé. Fialat fickó még de már is nagy mulja van ezen a téren. Az utolsó év majd minden hónapjában tartóztatták, hol család, hol sikasztás miatt, a két rendesen valan művész ember kárára követelt el. A kis szélhámós ugyanis mindig a művészkörökből válogatja áldozatait.

Egy hasonló család ma áll Laczkó Virág Béla ma is a törvénszék egyik ítéletanácsa előtt, amelyben Dr. Sántia Elemér bíró elnököl.

Ezuttal Verdier Lucie cirkuszi lovarnót szedte rá, aki szerződéses czéljából künn járt Carré cirkuszigazgatónál. Ott tért egyet az udvaron Laczkó is s amihor a cirkusz-hölgy távozott, nyomon követte őt. Láttán, hogy Verdier Lucie szállodai lakására ment kis vártaiva beállított hozzá a lufangos fickó:

— Nagysád? Akar szerződést?

— Hogyne, hogyne, felelte Lucie kisaszszony.

— Nos, akkor meglesz. En Carré tükára vagyok, protezsáltam őnt s már délután kijöhet a cirkuszba próbaloaglásra.

Verdier Lucie nagyon megörült a jó hírek, hízegő szavakkal mondott köszöneit a derék ifjunak, aki szerényen sietett más terre vinni a társaságit. Kis idő multán újra megszólalt a protektor:

— Vannak nagysáduak kosztümjei?

— Oh igen, felelte a hölgy s övendezve mutatta meg a garderobját.

— Hát akkor nyeret és egy kosztümmel küldjön ki.

Gyanutlanul pakkolta be Verdier Lucie a kosztümmöt és értékes női nyeret, Laczkó pedig szolgálatkészen hordárért futott s ezzel távozott, állítólag ki a cirkuszba. A cirkusz-hölgy persze hiába ment ki délután Carré direktorhoz, ott értésére adták, hogy becsapta valaki. A személyleírás után a rendőrség gyanuja rögtön Laczkóra esett, aki azonban még akkor nap elutazott a fővárosból. Győrbe tartóztatták le. A ma délelőlt Budapesten tartott tárgyaláson a javíthatatlan vádlott-beismerte bűnét és a nyomorvált védekezett.

A bíróság kihallgatta Márkus Jakab hordárt, ki a holmikát Laczkó kérésére elvitte.

Előadja, hogy alig távozott a szállodából, a vádlott elkérte tőle az uccán a podgyászt s ő azt át is adta neki gyanulatlant, Polgár Viktor kir. alügyész és dr. Török Sándor védő meghallgatása után: törvénszék L. Virág Bélát, akit az utolsó esztendőben ma negyedszer ítélték el, félévi börtönrre ítélt. Ugy a közvádló, mint az elítelt megnyugodott s nem apellálhatott Verdier Lucie sem, aki Debreczenben lévén, nem jött el a tárgyalásra.

1197 szám. 1900.

Árverési hirdetmény.

Aufirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvénszék 1900. évi 8134 számú végzése által Taskovics Margit javára Dr. Mamuzsics Bodog ellen 2907 kor. 56 fl. tőke, ennek 1898 évi január hó 2 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 236 korona 70 fill. perkölttség követelés erejé g elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3814 kor. — fillre becsült különféle butorok és kocsikból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 1900. V. 1208 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Szabadkán I. kör 180 szám alatti leendő eszközlésére 1900. évi július hó 24-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kiűzetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében legfőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1900. évi július hó 2-án.

Csernyus Zsigmon, kir. bír. végrehajtó.

688 szám. 1900.

Árverési hirdetmény.

Aufirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószág 1900. Sp. I. 112/4 számú végzése által Roth Armia szabadkai lakos javára Antunovics Simon szabadkai lakos ellen 50 kor. — fill. tőke, ennek 1900 évi Február hó 27 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 56 kor. — fill. perkölttség követelés erejé g elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1972 koronára becsült butorok, útkörök, szőnyegek és lámpák-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 871/7 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Szabadkán VIII. kör 18 h. sz. a leendő eszközlésére 1900. év július hó 28 ik napjának d. u. 2¼ órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legfőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Kelt Szabadkán 1900 évi július hó 14.

Bende Ignác, kir. bír. végrehajtó.

Csak ezzel a törvényes. bej. védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.
Főraktárak: Burmann, Angol India. Agen. Zágráb. Algiers. Amsterdám, H. Sanders, Bokin 8. Basel. Szt. János gyógyszer, W. Krata. Belgrad. Nikolis A. Dolini, gyógyszer Mihály fogjelmezhez. Központi raktár Szerbia részére.
Beilin, C. Bologna. Bruxelles, Pharmacie Oh. Delacroix & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo. Cöln a. Rh. Noris. Debrecen. Kich, Luxemburg. Schmidt P., gyógyszer.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényeszkénél bejegyzett „apáca”-védőjeggyel van ellátva. Főülmuhatálan szer minden **mell-, tüdő-, köi-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szállítóküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcseknek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatóság. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyögíthatatlannak tartott csontszert, utabban pedig egy 32 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiseptikus és gyógyíthatóság mindenféle seb gyógyulás-árá.

Próbát meg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értéke-
len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz,
Praguda Pragerhof felé, a Dél! vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használni készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Isingren, Dordogva, Kopenhága, fabrikon farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmo, Svédors. Apot. Lojonot.

Nantes, Pharmacie C. Frodot, Nápoly, Palermo. Páris, Pharmacie francoise, 1 & 3, Place de la Republique, Pharmacie Daproy, 11, Rue des freres Bourgeois.

Prága, Róma, Corrova, Agenzia del Politecnico.

Roubaix, Pharmacie F. Gorrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár.

Triest. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényes. bej. védőjeggyel valódi.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szennygyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskaavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentes küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

JOÓ és SZTANTICS

gőzmalom gyarmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Netto árak házhoz szállítva.

Zsák ingyen	szám	100 kilo		1 zsák 75 kilo 1. ko	
		kor.	fill.	kor.	fill.
Asztali dara	A	27	—	20	25 28
Királyliszt	0	27	—	20	25 28
Lángliszt	1	25	—	18	75 26
Elsőrendüzsemlyelisz	2	23	—	17	25 24
Zsemlyelisz	3	21	—	15	75 22
Elsőrendü kenyérlisz	4	17	—	12	75 18
Közép kenyérlisz	5	15	—	11	25 16
Rozs kenyérlisz	R	19	—	14	25 20

Ezen újonnan bevezetett őrlési mód szerint lisztünk fehérebb, erősebb, szaporább és több táperővel bír mint a más módon őrlött lisztek.

Kelt Szabadkán, 1900. július hó 14-én.

10857 sz. tan. 900.

Pályázati hirdetésny.

A Szabadka sz. kir. város által fentartott főgymnasiunál üresedésben levő igazgatói állásra amely rendes fizetéssel, öt 200 koronás ötödéves korpótlékkal és természetbeni lakás élvezetével van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Az igazgatói fizetésnek a kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletének értelmében 3 fokozata létezik u. m. 3200 kor. 3600 kor. 4000 kor. Ezen fokozatok közül az igazgató a megválasztása után az előbbi rendes tanári minőségben élvezett fizetését követő fokozatba lép. Ha az igazgató nem az intézetnél működő tanárok közül választatná meg akkor a fizetés harmadik fokozatába, vagyis a 3200 kor. fizetésbe lép.

Az egyik fizetési fokozatból a következő előnyösebb fizetési fokozatba 5 évenként léphet elő.

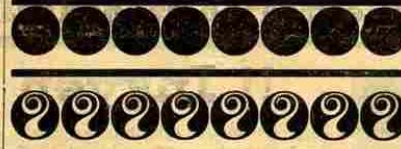
Felhívatnak ennél fogva mindazok, kik ezen igazgatói állást elnyerni óhajtják, hogy a szabályszerűen felszerelt folyamodványukat legkésőbb 1900. évi július hó 31-ig déli 12 óráig méltóságos Schmausz Endre urhoz Szabadka sz. kir. és Baja thj. felruházott városok főispánjához Szabadkán nyújtják be miután az ezen határidő után beadott folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Szabadkán, 1900. július 10-én.

Mamusich Lázár
polgármester.

Eladó.

Saját termésű igen jó minőségű siller bor, hordónként literje 10—15 kr. Továbbá kisebb-nagyobb boros hordók és kádak literje 2—3 kr. Balogh György Szabadkán, I. kör Wesselényi-ut 35.

Fürdőbe utazók és nyaralók

figyelmébe ajánlom **tűz és betörés mentes**

acél páncél szekrényem

(Safe Deposit)

kibérelhető rekeszeit a fél saját zára alatt értékpapírok, okmányok ékszerek és egyéb értéktárgyak megőrzésére

Bérletdíj 1 óra 4 korona

Bővebb felvilágosítással valamint vidékieknek prospectussal készséggel szolgálók.

Kunetz Mór,
Bank és váltóüzlete Szabadkán.

Fényképezési készülékek.

Legújabb kiállítású, könnyű film kamarak igen alkalmasak utazásra. Legjobb kézi kamarak, kombinálhatók film és lemezekre, ugyszinté nagy választék legújabb szerkezetű

lemez, kézi- és állványos kamarákból.

Éppen most jelent meg az 1900. évi árjegyzék számos illusztrációval, tartalmazza az összes szakba vágó és raktáron levő fényképezési cikket.

Kívánatra árjegyzéket ingyen küldünk.

Wachtl és Jársa, Budapest

IV. Régi-Posta utca 4.

Értesitem a t. közönséget, hogy az

OXYGÉN-VIZET

már forgalomba hoztam.

A modern technikának sikerült az oxigént komprimálva tisztán előállítani, úgy hogy már mint életmentő és élelfentartó szert használja az orvosi tudomány.

Az utolsó balneológiai kongressus alkalmából Frankfurtban, hol pedig az összes természetes ásványvizet kiállították, az orvosi jury a legelső kitüntetést mégis az Oxigén-viznek ítélte oda, amelyről konstalálták, hogy nemesak kellemes ízű üdítő ital, hanem orvosság is, a mely a gyomorba s az emésztő szervekbe, innen pedig a vérbe jut.

Egyedül kapható alulírott gyógyszerárában.

Tisztelettel

Decsy Dezső
gyógyszerész.

APRÓ HIRDETESEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Irtesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való bélyeg mellékelendő.

Konfetti

1 boríték 10 fill.

Vig Zsigm. Sándor könyv- és papírkereskedésében

Tisztított hangyatojást

bármily mennyiségben vásárolk.

A. PEGÁN

Damjanic-utca 300.

Egy 4 polgárit vegzett

Óvónő jelölt

egy jó családhoz ajánlkozik.

Levelek W. A. 19. kéretnak a kiadóba.

Egy használt bicikli olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Eladó

az »Othon« folyóirat egész évi folyama 2 forintért.

Lakást keresek

4-5 szoba s mellék-helyiséggel lehetőleg a vasút közelében. Esetleg önként is veszek házat. Nagy mennyiségű háromszor lefejtett ő és új bor, valamint törköly pálinka is kapható nálam.

SZOBONYA BERTALAN

Királyhatom.

Dr. Wilhelm

postája - szemben házában egy négy és egy három szobás elegáns lakás azonnal kiadó.

ELVESZETT

egy női ezüst óra rövid arany lánczonnal szívevel. Megtalálójára kéri adja a lap kiadóhivatalába, hol jutalmában részesül.

A VI-ik körben Tó-sági-féle házban lakás kiadó. Külön lakosztály nagyobb nrcsalád részére kerthelyiséggel. Azonnal bérbe vehető.

Kereskedelmi

könyvelésben

német-magyar levelezésben jártas, ugyancsak ügyvédi és közjegyzői irodákban működött keresztény fiatal ember állást keres helyben.

Kereskedelmi

könyvelésben

német-magyar levelezésben jártas, ugyancsak ügyvédi és közjegyzői irodákban működött keresztény fiatal ember állást keres helyben.

Vizmentes

ponyvák bármilyen nagyságban és minőségben megrendelhetők részlet fizetésre is. Löw Dezsőné (Vermes Gábor ház a kis kápolna közelében).

Olcsó kenyér!

Tiszta kezelés.

Nem szükséges sültetni, mert ocsól és jól lehet kapni.

Naponta

friss kenyér

kilónként

fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
rozsos kenyér 18 fill.

Mónus István

könyrsütődjében Kossuth-utczában és Rudics-utczában.

Azok, a kik a

könyvvezetést

gyakorlati uton alaposan, rövid idő alatt és csekély költség mellett akarják elsajátítani, jelentkezzenek alóírott nál, délután 6 és 7 óra között.

Feigl Károly

I. kör, Wesselényi-utca 209. sz.

Egy jó forgalmu vegyes és hasznos régi üzlet más vállalat miatt azonnal átadó.

Fiatal ember 1500-2000 forinttal előnyben részesül. Levél czimzendő S. J. Szabadka III. k. 158.

Hirdetmény.

A már közzétett III.-ad osztl. ker. adó tárgyalások sorrendje a zombori m. kir. Pénzügyigazgatóságnak utóbb kiadott rendelete folytán az előbbi sorrendtől eltérőleg a következőképp állapítottat meg.

I. kör július 20-án reggeli 9 órakor kezdődőleg.

II. és III. kör július 21-én reggeli 9 órakor kezdődőleg.

IV. és VIII. kör július 23-án reggeli 9 órakor kezdődőleg.

V. kör július 24-én reggeli 9 órakor kezdődőleg.

VI. és VII. kör július hó 25-én reggeli 9 órakor kezdődőleg.

Szabadkán 1900. évi július hó 12-én.

Hegedűs János s. k.

h. tanácsnok.

Eladó borok.

Kitűnő jó faj szőlőből tisztán kezelt olasz rizlingi, kövidinka, magyarka és fekete kadarkából nyert fehér és siller borok saját termésű, valamint kelebián termelt Német Mátyás-féle tiszta faj szőlőkből nyert fehér és siller borok szintén jutányos áron eladók.

Kiss Ábel földbirtokosnál

Peitőfy-utca 33 szám.

Páduai szt. Antal

gyomor- és vértisztító pirulák

feltűnő és biztos hatású szer kemény székelés, szélbántalom, gyomorgörcs, gyomor elrontása s ebből származó fejfájás, sárgaság és mindennemű gyomor baj ellen.

6 dobozt tartalmazó csomag ára 2 kor. 20 fill.

az összeg előleges beküldése vagy utánvétel mellett.

Kapható:

Wimmer Jenő

„Gyógy“-gyógyszertárában Kassán/H.

A jövedelem egy része a „Szent Antal kenyere“ jótékony-egylet javára fordítottatik.

Legelső és legrégebb szabadkai műterem.

!! Ingyen felvétel !!

Tisztelettel értesitem az összes szabadkai róm. kath. híveket, hogy Damjanich-utca 120 szám alatt (Schäffler-féle házban) levő

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMENBEN

FELVÉTELEKET

minden díj nélkül eszkozlök.

Csak abban az esetben rendel az illető magának képeket ha a képetszik és szüksége van rá, ez esetben rendelhet 1 darabot is 60 krért.

Tudni valók. Ezen felvételeknek az a czéljuk, hogy ezekről egy szabadkai album állítatik ki — még pedig Ő Szentsége XIII-ik Leó pápa Jubileumának tiszteletére, ami annak idején közszemlére ki fog állítatni ugy itt Szabadkán, mint Budapesten.

Az Album részére a felvételi idő minden Kedd, Szerda és Csütörtök egész nap.

Rendes felvételek bárkiről a hét minden napján.

Tisztelettel

mezőtelegdi Vörös Kálmán
fényképész.

Több kiállításon érmekeket nyert

Kiállítási (Jurri) bíráló tag.

A legtartósabb fényképek műterme.

Nyomatott Krausz és Fischer laptulajdonosok könyvnyomdájában Szabadkán. (Bárány szálloda mellett.)

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor — fill.
Fel évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosztuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlatter soronkint 40 fillér.

A kereskedelmi miniszter a szabadkai iparért.

Rendkívül fontos leirat érkezett ma Szabadka város tanácsához. A kereskedelmi miniszter számol be ebben a leiratban azokról a napokról, amelyeket legutóbb Szabadkán töltött. Megtekintette fejlődő iparunkat, tapasztalatokat gyűjtött kereskedelmünkről s most a fáradságos munka után át-nézte jegyzeteit s arra a tapasztalatra jutott, hogy Szabadka ipara és kereskedelme érdekében lehel és kell is valamit tenni mert ebben a nagy városban még csak csirájában találta fel azt amit munkával és törekvéssel majd idővel elérni lehet.

Kétségtelen, hogy városunknak ipara utóbbi időben nagy lendületet nyert. A miniszterium, a város tehetségéhez képest támogatni igyekszik iparosainkat, de mindez annyi mint egy csepp víz a tengerben.

Hegedűs miniszter bő tapasztalatokkal tért vissza vidéki körutjáról és ezek a tapasztalatok meggyőződtek arról, hogy különösen megyénkben nagyon sok a dolgozni vágyó kéz de nincs anyagi képesség, nincs támogatás.

Eunek a tapasztalatnak a folyománya az a leirat, amely ma érkezett hozzánk.

Értesíti ebben a miniszter a várost arról az intézkedésről, amelyet Szabadka város iparának fejlesztése érdekében megtett, t. i. hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökségét utasította, hogy városunk iparát alapos tanulmány tárgyává tegyék és kutassák ki, mely iparágak fejleszthetők Szabadkán a legjobban.

Némi hasznunk van tehát a miniszterek szabadkai látogatásából.

— a.

Elhunyt plébános.

•De mortuis nil, nisi — vere. •

Meghalt Bajmok község plébánosa. — Üres lett a nagy sárga épület. A hosszú, széles kert hatalmas gazdját,

az óriás férfit a néhány napos láz megölte.

De nemcsak a nagy sárga ház, nemcsak a kert, nemcsak a sárga kalászt termő gazdag földek gazdjája halt meg, — megürült az ujonan restaurált plehtornyu templom fehéricsipkével fedett aranyozott taragásu szőszéke is!

Isten szolgája, a nép pásztora ott fekszik az erős, a nagy ravatalon; mozdulatlan, sápadtan, némán.

— És lellározni fogják a Barisa hagyatékát.

Tele gabonával a magtárok, tele sárga, dus kalással a letarolt szérű, tele bő terméssel a szőlők.

Sorba felírják sok ives papírokra a gazdaságot, kívül, majd belül kerülnek a lehározók a sárga házba, mely alatt végtelen nagy pincze terül el.

Ott bévül a házban a nagy foliások, szent könyvek között, apró kicsi könyvek százait fogják találni.

Ujság papirost is tízszer annyit.

A kis könyvek nem magyar nyelven vannak írva, az ujságok a horvát igét hirdetik.

Az erős, hatalmas férfi, erősen macacsul panszláv volt.

Megakasztani mindent, mi magyar — erősen terjeszteni mindent, mit Strossmajer hirdet.

— — — — —
És még a hosszú fehér gyertyák félig se égtek le Markovits Barisa ravatala körül, már is megindultak a korteskodások az örökért.

Mert gazdagságba jut Barisa örököse, nagy, szép gazdagságba.

Három nyelvű gazdag polgároknak hirdette a szőszékből Isten szent parancsolatait és megérté azt a bunyevác, megérté olykor a német is, de sohse értette meg a magyar, plébánosa prédikációját.

Nagy harcok lesznek a bajmoki plébániáért, vajjon kap-e egyszer ez a nagy község igaz, magyar plébánost?

Nehéz erre válaszolni, még nehezebb igent mondani, mert Barisa — kit Isten nyugosztaljon haló porában — igéi termékeny talajra találtak.

Erős férfi kell oda a sárga nagy házba, magyar pásztorra van szüksége a bajmoki hiveknek!

Igaz, magyar papra, kit szeretnek hivei és ki szereti hiveit, mert Pál apostol szavaival élve:

„Ha az embereknek vagy angyaloknak nyelveken szólna is, a szeretet pedig nincsen ő benne, olylyá lett, mint a zengő ércz és a pengő czimbalom.“

*

Bajmok község rk. egyházának gyáza van, plébánosa Matkovics Bertalan ma éjjel 52 éves korában elhunyt. A község nem igen szerette plébánosát, de nemcsak a község, hanem a szolgabíróóság sem éppen azért, mert nagyon világiás és panszláv volt.

Matkovics Bertalan Szabadkán született, gymn. tanulmányait is itt végezte, a melynek befejeztével a papi pályára lépett; mint theologus Rómában nyerte kiképezetetését. Tanulmányainak befejezése után Szabadkára tért vissza, ahol gymnasiumi hittanárnak megválasztották 1874-ben.

Tizenegy évi hittanári működése után 1885-ben Bajmok községbe plébánosnak választották meg s ezen állásban volt a mai napig.

Az elhunyt plébános szülei illetve apja Szabadkán lakik. Anyja néhány év előtt halt meg, apja Matkovics István 96 éves földmives ember.

Az elhunyt plébános csak néhány napig volt beteg. Néhány nap előtt Bárany pacséri plébánosnál volt vendégségben s hazautaztában meghült úgy, hogy tüdőgyulladásba esett; 5—6 napig volt beteg, tegnap délután Dr. Sántha orvost hívták ki hozzá de mindhiába Matkovicson már orvosi tudomány nem segíthetett s ma éjjel 1 óra tájban meghalt.

A halálozás híre csakhamar elterjedt a községben és Szabadkán is, ahol nagyon jól ismerték »Barisa« plébánost. Matkovics Bertalan papi hivatásának és magának élt. A közügyekkel nem igen törődött és amivel törődött, az legfőlebb a panszláv kultusz volt, mert csak ez tudta közönyösségéből kihozni; Strossmayerrel állandó összeköttetés-

ben volt, akinek könyveit saját költségén hozatta és az iskolákban kiosztotta. Mint az iskolaszék elnöke, a magyarosító tanulókat rendkívül üldözte, sőt egy esetben egy tanítót, ki majmosított el is üldözött Bajmokról. Horvát nyelvű folyóiratokat járatott csak és magyar lap nem igen került a kezébe.

A Kossuth-gyász alkalmából Kossuthról nem produkálható módon nyilatkozott, amikor azt kérdezték tőle, hogy miért nem tart gyászmisét.

A legadakozóbb és legnépszerűbb érseknek Császka Györgynek nyílt ellensége volt. De kiváló volt különösen a vallási türelmesség terén és az összes hífeleközettel a legszívélyesebb barátságot tudta fenntartani.

Temetése mint értestülünk holnap délután lesz.

Különlétek.

— **Az adóketőbizottság működése.** A múlt évben és a folyó évben keletkezett új adóterhek után kivetendő adó felett a tárgyalást az adóketőbizottság ma d. e. a Pest szálloda kistermében megkezdte.

— **A főjegyző szabadságán.** Dulits A. Jenő városi főjegyző megszokta szabadság idejét és f. hó 20-án újból megkezdte hivatalos működését.

— **Felvilágosításul.** A polgári iskoláról szóló (»elégletlen«-gyár című) cikkünkkel félreértések kiküszöbölése végett akként igazítom helyre, hogy az óraadók alatt nemcsak a legközelebbi múlt tanév óraadóit értem, hanem a korábbi évek óradóit is. Készséggel elismerem, hogy egyik-másik óraadó teljesen beválik s dacára, hogy nincsen formálisan képviselő a polgári iskola tantárgyainak tanítására, mégis feladatát törvényszerűen megoldotta. Akik tehát megfeleltek óraadói kötelemüknek, azok semmiképpen sem vehetik magukra vonatkozóan a cikkben mondottakat. Különösen a tornatanító, mint óraadó, aki gymnáziumra képzett tornatanár, — éppen nem érezheti magát találván.

(Indifferens.)

— **Egy városrészes öröme.** A ki városunk fekvését ismeri, tudni fogja, hogy nagy eszések idején a város emelkedettebb részeiből minden víz az u. n. mlakában, (folyó utca, torrás és füzfá utca) gyűl össze. Ityenkor ez a déli városrész valóságos tenger, mert a levezető csatornánál szolgáló folyó utcái nyílt árok a fömértelen vízmenyiséget nem volt képes levezetni. Ezen a bajon most segítve van, mert a városi mérnöki hivatal a folyó utcái árkok kiűszítőtársa a Gabrics hidon túl egészen be a kis Palicsba több méter mély és széles csatornát ásott, mely egészen alkalmas bármint nagy vízmenyiség levezetésére. A legutóbbi nagy eszések alkalmával a nevezett utcák lakói kellemesen meglepetve tapasztalták, hogy házaik nem képeznek szigeteket a tengerben. E derék munkálatnak maga a város is nagy hasznát fogja venni; mert míg eddig az árok két oldalán elterülő értékes kaszálón a megrekedt víz a szénát előntve, használhatatlanná tette, addig most a vízmentes területen összegyűjtött szénából szépen fog pénzelné a város. Így a csatorna kiásatására fordított 2007 forint, bőven megtérül. A csatorna léte-

sítésén Malagurszki ubiztos kiválóan buzdított.

— **A bácskai szociálisták.** A bácskai szociálisták — mint leveleztünk Bajmokról írja — a jövő képviselőválasztásokra már most erősen készülődnek és a megyebeli nemzeti ségekkel keresik az érintkezést. Ugy számítanak, hogy ott, ahol a nemzetiségek a magyar-ság fölött túlsúlyban vannak, ott egyszégre lépnek és a nemzetiségek támogatása mellett lépnek fel jelöltjeket. Ha a tervezett paktum létrejön, úgy nem lehetetlen, hogy Bácskai megye egy vagy két kerületéből szociálisták képviselő kerül az országgyűlésre. Különösen tekintembe kell venni, hogy a megye több részében a rossz viszonyok és az erős agitáció következtében az utóbbi időben igen sok kisgazda is csatlakozott a szociálistákhoz. A megyebeli néppárt is erősen keresi a szociálistákkal való összeköttetést, de a szociálisták a néppártnak minden közeledését mindig a legridegebben visszautasították, úgy, hogy a néppárti törekvése megfeneklett.

— **Az elrabolt gyermek.** Bács-Almásról írja tudósítónk: 1882-ben tehát 18 esz. endje Hintersehr Marlon, helybeli jómódu gazda 2 éves kis leánykája fényes nappal elveszett, illetve nem tért taza. A szülők keresték gyermeküket, de sehol sem találták. Nagy bánatuk majd feledésbe ment, a mikor tegnap a községen átvonuló cigányfalka egy tagja — egy asszony 2 porontyával a kezén kéregelni jött. Hintersehr nagy rémület közepette e cigányasszonyban elveszettnek hitt gyermekét ismerte fel, amit a térde alatti anyajegy be is igazolt. Maradásra kérte az asszonyt, késznek nyilatkozott 2 gyermekével együtt eltartani, csak cigány férjért nem akarta házába befogadni. Mint hogy leánya csak férjével együtt akar élni — elment tovább vándorolni. Az ottani szolgabírósgót mindjárt értesítették az esetről, de az a gyereklapás iránti nyomozást mellőzte.

Megőrült városi hivatalnok.

(Saját tudósítónktól.)

A »Népszava« cz. lap tegnapi számában a következő nyilatkozatot olvastuk.

»Alulírott felkérem a t. közönséget, hogy férjem részére senki ne hitellezen, sem pedig neki pénzt kölcsön ne adjon, mert ezenel kijelentem és köztudomásra hozom, hogy tartozásáért felelősséget nem vállalom és ezután esetleg csinálendő tartozásait ki nem fizetem.

Szabadkán, 1900. évi július 14.

Sztipich Dánielné
sz. Vojnicz Mária.

Ez a szerencsétlen ember első pénztártis, volt a városná. Szorgalmas, munkás ember volt, de betegsége miatt néhány hónappal ez előtt nyugdíjazták.

Betegsége miatt több ízben járt Budapesten, gyógyíttatta magát, de semmi sem használt.

Nyugdíjaztatása óta nagyon unalmasnak találta az életet s emiatt több ízben panaszkozott is.

Utóbbi napokban a betegség kitört rajta. Tegnapelőtt bejárta a pénztintézeteket és avval fenyegetődzött, hogy ha nem adnak neki 14.000 forint kölcsön, lelővi az intézetet.

A pénztintézeti tisztviselők csak nevettek Sztipich beszédén, de észreveték, hogy az elméje hibás, beszélni hagyták.

Tegnap délután teljesen önkívületi állapotban volt már, egyik kávéházban az ablakon keresztül akart kimeneni az utcára és már már be is tőri a hatalmas üvegtáblát, ha ebben nem akadályozzák meg.

Ma reggel már 4 óra tájban megjelent a városházán. A kapun bebocsájtották, mire kibálva mondta, hogy pénztért jött ide, mert neki leziálni kell menni. Nagynehezen lecsillapították és hazavezeték, de egyáltalán értesítették a menőket is, akik a szerencsétlen városi hivatalnokot bevitték a kórház meg ügyelő osztályára.

Az apró hirdetések esete.

(Megtörtént.)

Botrányos eset járszódtott le tegnap kiadó hivatalunk előcsarnokában.

Nevezetesen most, hogy a hírlaphelyeg megszűnt és olcsó lett a hirdetés a következő két hirdetést tette közé lapunk egyik ügyes tolu munkatársa:

Keressék vételre egy zongorát.

és néhány sorral lejjebb a következőket:

Egy kitűnő zongora eladó!!

Egyszerre csak megjelent kiadóhivatalunkban két ember. Az egyiknek csakugyan volt eladó zongorája, a másik meg csodás váratlanul venni akart zongorát.

Igy került össze azután a »Bácskai Hírlap« révén a vevő és az eladó.

De kicsoda rettenetes gaudium volt mikor vevő és eladó ily szépen találkoznak. A zongora el lett adva és két ember boldog lett. És boldog lett még egy harmadik is: a »Bácskai Hírlap« kiadóhivatala. Mert erőnek erejével vevő és eladó azonnal előfizettek erre a lapra, amely tulajdolt a többi lapok eszén és hirdetést között akkor is mikor nem volt hirdetése — és utólag busásan megkapta gvallárságból a hirdelési árat is. A »Bácskai Hírlap« tehát e tereu is bebizonyította, hogy kiadói ügyesség dolgában is tanulhatnak tőle azok a lapírtások, amelyek oly szívesen veszik át a híreit.

Ezt a cikket a kiadók megbízásából írta: egy igazi újságíró.

Ráth Mór

könyvkereskedése

BUDAPEST, Haas-palota

ajánlja mindazoknak, kik Párisba, Londonba, a Continens többi nevezetesebb városaiba, fürdőibe, üdülő helyeire (Svájcz stb.) készülnek, a meny, nyíben léteznek, magyar nyelvű, de különösen nagy választékban francia, angol, német vasuti utmutatókat, Baedeker, Meyer és hasonló utazási kézikönyveket, térképeket, helyi tervezeteket stb. 1900. évi kiadásokban, továbbá utazási olvasmányt minden nyelven, kis kézi szótárakat és beszélgetéseket, szóval mindazt, ami a turistát tájékoztatja és szórakoztatja.